

Neyðugt við megnartaki fyri at sleppa undan arbeiðsloysi

Hans Mortensen svarar her formanninum í Ídnaðarfelagnum, Guttormi Djurhuus. Hans sigur:

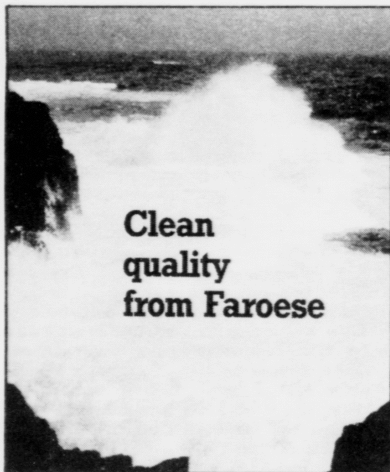
«Eg haldi, at hetta projekti er tann reini orskapur,» sigur Guttormur Djurhuus, formaður fyri Føroya Ídnaðarfelag í samrøðu við Sosialin tann 17. apríl.

Guttormur Djurhuus sigur eisini m.a., at projektið bert fer at økja um strukturarbeiðsloysið.

Her eri eg ikki samdur við Guttormi. Tvørturímóti, um vit ikki nu fremja megnartak, so ganga ikki nogv ar fyrr enn vit í Føroyum — ikki bert fáa strukturarbeiðsloysi — men arbeiðsloysi kring æt landið og hetta í størum innan øil øki.

Orðini hjá Guttormi

Djurhuus, formanni fyri Føroya Ídnaðarfelag: «hetta projektið er tann reini orskapur» og «hetta projektið er so burturvið, at ein hevur ítt at finna orð fyri tí» havi eg onga viðmerking til uttan hesa: fantastiskt.»

Allar fyrirøkur brúk fyri serkønari hjálp

Hans Mortensen svarar eisini fyrrverandi fiskimálaráðharra og idn-
aðarmanni, Olafi Olsen. Hann sigur:

«Í samrøðu við Dagblaðið 27. apríl spyr Olaf Olsen «hvát virki her á landi, ið restar góða ekspertisu.»

Tað undrar meg stór-
liga at hoyra Olaf Olsen
sum vinnulivsmann og
fyrirverandi landsstýris-
mann seta spurnartekin
við, um virki í Føroyum

hava brúk fyri serkøn-
um stovnum sum t.d. kjarn-
an kemur at hús.

Allar fyrirøkur — eisini
tær, sum verða stýrðar
væl — hava brúk fyri ser-
kønari hjálp, um ikki
annað so fyrir ikki at
sovna.»

Arbeiðsplássíð á Sundi menniskjansligt og við viðkomandi arbeiði

Virkiseigarar á Sundi koma at eiga teirra virki og ráða einsamallir yvir tí

«Sosialurin 18. apríl hevur samrøðu við Tórmod Dahl, idnaðarraðgevara, har mann m.a. tekur so til, at hann ikki kann hugsa sær «t.d. ein Poul Mohr, sum skal leiga seg inn í ein slíkan bygning.»

Lat tað her verða sligið fast við sjeitunnaseymi, at virkiseigarar ikki skulu leiga men keppa teirra bygning. Teir koma sostatt at eiga virkið sjálvir og ráða einsamallir yvir tí. At kunna leiga, er bert ætlað sum ein lætti fyri tev, sum kanska hava trupult tiggjarliga at koma í gongd.

Tórmodur Dahl sigur um livsstil: «Eg trugvi heidur ikki, at hetta er tann livsstilur, sum føroyingar vilja hava. Hvát vilja vit hava! Jú, allir føroyingar vilja hava egin hús, ein bát og okkurt plass, har tú kanst fáa frið. — Skulu vit hava eitt soverðið byarsamfelag í einum storidnáði, sum vit kenna til nogva aðrastaðni, so verða tað innantóm menniskju, vit fæa. Tey ganga bara aftur og fram til arbeiðis og eru yvirstressað. Eg trugvi ikki, tey eru lukkulig.»

Hvussu er í dag Tórmodur? Hvussu við flakavinnunum kring landið? Hvussu við arbeiðsfólkunum á Skála skipasmíðju? Tey ganga aftur og fram til arbeiðsplássíð. Men eru hesi innantóm, so sum tú sigur tey á sundi verða?

Nei, Tórmodur; her eru vit ikki samdir. Tvørturímóti — eins væl og eg ikki haldi, at fólk í idnaðinum í dag eru innantóm — er tað min fasta trugv, at arbeiðsplássíð á Sundi verður eitt tað besta og mest menniskjansliga í Føroyum við møguleikum fyri viðkomandi arbeiði.

At projektið Ídnaðardepil-
in á Sundi vil skapa innantóm
menniskju er tvælt.

Tórmodur Dahl minnr meg
á, at virkisráðgevin á
Langasandi var framvistur í
SMS fyri nokrum árum
síðani.

Eg havi ikki gloymt hetta,
Men ta havi eg longu í longri
tíð gingið við hugskotinum
um depilin á Sundi. — Og
heilt ærliga so fekk framløg-
an av virkisráðgevinum á
Langasandi meg ikki at ívast
um tærvin fyri depilinum og
kjarnanum á Sundi.

Tórmodur sigur, at handils-
fólk eru «eitt annað slag av
menniskjum, sum vilja nakað
annað. Framleiðandi menn-
iskjur eru nogv meira
individualistar í aðrar matar.
Tey eru sera ring at koyra inn
í bús.»

Tað kann væl vera, men er
tað ikki tað Tórmodur ger við
min persón t.d. Hann setur
meg í bás og sigur: Hans tú er
handilsmaður, tú ert so ella
so, tú hugsa so ella so, tú ert
ikki individualistur.

Viðari í samrøðuni við Sosi-
alin sigur Tórmodur at

«Fiskasalan ger helst eitt
stórt arbeiði, men tað er ikki
nokk» — og seinri — «sjálvur
havi eg skriggið um, at vit
skulu goðska okkara vørur.
Men hvørja ferð ein hevur
lagt fram goðskingarprojekt,
so eru tey vordin steðgað.
Antin tí at Fiskasalan
sigur at tað gongur ikki...»

Hvar er logikkurin í hesum
Tórmodur?

Uppa fyrispurning um tað
hevið verið betur, um eg
nevði ráðfært meg við tær-
skar idnaðarmenn aðrenn
framløguna, sigur Tórmodur,
at eg hevði vunnið nogv, um
eg so gjørdi.

Tað er møgulegt at hetta er
rætt. Men tað er so sanniliga
eisini møgulegt, at tað bert
hevið erogvað.

Nu er projektið lagt fram.
Eg havi lagt fram eitt idnað-
arprojekt ur egnum barmi
eftir mini bestu sannføring,
og uttan at vera bangin fyri
at siga mina hugsan, nakað
sum ait ov mong eru bangin
fyri í samfelag okkara.

Men harvið er ikki sagt, at
alt er rætt. Nei, eg eri ógvu-
liga opin fyri at tjakast um
projektið, so tann endaligi
formurin má gerast so
góður sum gjørligt.

Men ta ein hevur í
huganum orðini hjá formann-
inum Guttormi Djurhuus:
«tann reini orskapur» og
orðini hjá Tórmodi Dahl: «tað
besta við hesum projektinum
er, at tað fær fólk at hugsa»,

Hans Mortensen: — Um tú
hevur aræði og trugv og
hegni og skil kann tað
mest ótrúliga gjøgnum-
förast

so er torført at siggja,
hvussu eitt sunt og
mennandi samstarv kann
fást í lag við Ídnaðarfelagið
og Ídnaðarstovuna.

Og hetta harmar meg nogv.
«Hetta er bert ein beina-
grind. Har manglar bæði blóð
og kjot og fram um ait
hjarta. Heilan hevur hannto
fingdi við í projektið», sigur
Tórmodur í byrjanini av sam-
røðuni við Sosialin.

Tað er rætt, at projektið er
ein beinagrind. Projektið er
ein sunn og sterk beinagrind,
sum er tí reidar at verða fyt
við kjoti, hjarta og blóði. Og
hetta beri og ongan ótta fyri
ikki skal henda, og hetta á ein
tílikan hátt, ta projektið
Ídnaðardepilin á Sundi ikki
bert verður ein beinagrind
við blóði og kjoti og hjarta
og heila, men so sanniliga eitt
projekt við sál.

Og hvussu er so statti við
idnaðinum í Føroyum í dag?

Jú, har er ein ávis mongd
av blóði og kjoti og hjarta,
men har manglar heilt og full-
komiliga ein beinagrind. —

Og uttan beinagrind eingin
sál.

Ídnaðurin sjálvur eigur at loysa »Kjarnu-uppgávur«

Skal tað almenna stíla fyri »kjarnu-stovn-
um« er vandi fyri at grundarlagið verður
meira politiskt enn sakligt

Í samband við út-
talið frá Vilhelm
Johannesen fyrrv.
idnaðarmálaráð-
harra, sigur Hans
Mortensen m. a.:

«Í samrøðu við Sosialin 14.
apríl sigur Vilhelm Johanne-
sen, at hann «einki hevur
ímoti idnaði á Sundi — men
er ímoti at privatisera
almennar uppgávur.»

Hertil er at siga, at tað
ljóðar lægt at tosa um
at privatisera nakað, sum ais

ikkei er til í dag.

Og um Vilhelm Johannesen
meinar, at tær uppgávur,
sum kjarnin á Sundi er
at taka sær av, eins og gjørt
verður í dag. Nevnsann kann
Heilsuføðisliga starvsstov-
an o.s.fr.

Men ta kemur til tættir,
sum eru hugsaðir at vera í
Kjarnanum meini eg
persónliga, at idnaðurin
sjálvur eigur at loysa hesar.
Vilhelm Johannesen spyr
eisini, um tað bert verða
persónar og virki, sum gjalda
til kjarnan, ið kunnu fáa
nyttu av stovnunum í
kjarnanum.

skerðar ár um ár.

Tað eru ymiskar uppgávur,
sum tað almenna eigur at
taka sær av, eins og gjørt
verður í dag. Nevnsann kann
Heilsuføðisliga starvsstov-
an o.s.fr.

Men ta kemur til tættir,
sum eru hugsaðir at vera í
Kjarnanum meini eg
persónliga, at idnaðurin
sjálvur eigur at loysa hesar.
Vilhelm Johannesen spyr
eisini, um tað bert verða
persónar og virki, sum gjalda
til kjarnan, ið kunnu fáa
nyttu av stovnunum í
kjarnanum.

Nei, øil virkir kring landið

kunnu bruka kjarnan.
Vanliga skal gjaldast fyri
hetta arbeiði, men í roynd og
veru vil ein stórir partur av
arbeiðinum hjá Kjarnanum
verða framt uttan trygd fyri
gjaldan.»

Demi: ein persónur ella
fyrirteka heldur seg hava
gjørt eina uppfinding, men
manglar umstøður, pening og
serkøna hjálp at gera arbeiðið
fullfíggið.

Um kjarnin trýr uppá við-
komandi og uppá «sakina»,
so kann og vil kjarnin átaka
sær at hjálpa viðkomandi, og
harvið átaka sær eina óvissa
fíggið hjálvirð.

Tað kann eisini hugsast, at
kjarnin bjóðar viðkomandi at
lana hoi og utgerð og har-
afturat geva serkøna hjálp.
Mátarnir eru nogvir og fjøl-
broyttir.

Um tað almenan skal taka
sær av og stíla fyri teimum
stovnum, sum eru ætlaðir í
kjarnanum, er vandi fyri, at
grundarlagið fyri stóðutakan
líka so nógv — ella meira —
vróð politiskt sum sakligt.»